

З НОВИМ РОКОМ та РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФЕРМЕР

6 січня 2021 року • № 1 (189)

ПРИДНІПРОВ'Я

З Новим роком та Різдом Христовим! Нехай цей рік принесе нам тільки все найкраще. Нехай нас супроводжує удача, успіх і везіння. Бажаю всім міцного здоров'я, справжнього щастя і чудового настрою. Нехай нас завжди оточують близькі люди. І все, що загадано під бій курантів, обов'язково збудеться.

Нехай Новий рік стане для нас успішним і багатим на хороші події і знайомства, бажання і можливості. Бажаю, щоб ми могли розділити радісні моменти з близькими людьми. Бажаю здоров'я, миру, удачі і благополуччя. Нехай Новий рік принесе радість, щастя і зміни на краще!

Анатолій Гайворонський, голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Лніпропетровської області.

Мінагрополітики відкрило дані про 13 млрд грн державної підтримки за останні три роки

Агросектор показав найвищий рівень зростання за 11 місяців 2021 року в порівнянні з іншими галузями економіки й становить +16,7%. Про це на своїй сторінці у Facebook написав міністр аграрної політики та продовольства України Роман Лещенко.

«Агросектор продовжує залишатися локомотивом економіки, гарантом стабільної експортної виручки та продовольчої безпеки України та світу, осередком створення десятків тисяч робочих місць та мільярдних наповнень місцевих бюджетів», - написав Міністр.

За його словами, у 2021 році понад 10 тисяч агропідприємств та 55 тисяч аграріїв отримали від держави 4,6 млрд грн. «Ми застосували нові підходи і зробили основний акцент саме на малих та середніх с/г товаровиробниках. На галузях, які потребували ще більшої уваги від держави: тваринництві, садівництві, переробці с/г продукції, с/г машинобудування. Станом на зараз державна підтримка вичерпана на 100%», - зазначив Роман Лещенко.

Він наголосив, що стала аграрна політика дає можливість формувати рекордні показники врожайності, а також забезпечити більше 30 тисяч нових робочих місць в календарному році. Він зауважив, що в наступному році в пріоритеті залишаться переробка, тваринництво, садівництво та меліорація, адже саме в цих сферах створюється найбільша кількість

робочих місць. До того ж вони є найбільш капіталомісткі з точки зору створення доданої вартості.

Крім того, в фокусі буде новий напрям – агрострахування. Який допоможе аграріям більш впевнено здійснювати діяльність, не дивлячись на природні та фінансові негаразди. Новий напрям держпідтримки як меліорація, вже дав можливість запуснути пілотні проекти в різних областях і буде масштабований після запуску об'єднання водокористувачів в 2022 році в Україні.

Міністр повідомив, що фінансові обсяги держпідтримки зберігаються на рівні 2021 року. «Ми працюватимемо над розширенням кредитування аграріїв, яке має сягати мінімум 100 млрд грн. Для цього ми також запустимо в 2022-му Державний аграрний реєстр – електронну систему, яка відкриє всі дані про державну підтримку аграріям та допоможе зі ще більшою поінформованістю фермерів щодо нових програм та можливостей отримання коштів», - підкреслив Роман Лещенко. Також він додав, що на сайті Мінагрополітики з'явився новий дашборд, де в режимі реального часу відображаються всі дані за виплатами держпідтримки: програми, напрями, суми, кількість отримувачів, статистика за областями. «Усе до кінцевого бенефіціара за останні три роки. Йдеться про більш ніж 13 млрд грн виплачених державних коштів – усе прозоро й доступно відображено», - зазначив міністр.

Ефективно працювала повноцінна інтернет-версія газети за адресою

<https://gazeta-fp.com.ua>

Життя динамічно розвивається. Щоб іти в ногу з часом, редакція нашої газети започатковує повноцінну інтернет-версію «Фермера Придніпров'я», де будуть не тільки розміщуватися найкращі, злободенні матеріали друкованої версії, але оперативно доповнюватимуться стрічкою агроновин Придніпров'я та України в цілому, а також аналітичними оглядами стану АПК. Зроблено це ще й для того, щоб поживавити спілкування з фермерами, землевласниками, що важливо особливо нині, напередодні відкриття ринку землі.

Наша газета повідомляла, що минулого року Україна збрала найбільше збіжжя за свою історію. Але, нагадаємо, все зерно в країні не залишається – його традиційно активно продають. Ось уже 11 років сільгоспвиробники, трейдери (торгівці), профільні асоціації та Мінагропрод підписують меморандум, в якому визначають граничні обсяги експорту. Нині об'єднання «Укрхлібпром», «Борошномели України» та Всеукраїнська асоціація пекарів (ВАП) свої підписи відкликали. Про те, чому так сталося, наскільки подорожчає хліб та хто спровокував кризу, розповідає гендиректор Укрхлібпрому Олександр ВАСИЛЬЧЕНКО.

Читайте далі стор. 4

ПЕРЕДПЛАТА на «Фермер Придніпров'я» триває в новому році - році ВОДЯНОГО ТИГРА

Щоб отримувати газету з лютого 2022 року, поспішіть на поштове відділення до 25 січня.

На сьогодні вартість передплати (плюс вартість послуг УКРПОШТИ):

місяць = 27.97 грн.

3 місяці – = 84 грн.

6 місяців – (= 167.82 грн.)

Передплатний індекс у Каталозі обласних видань 60092.

ВСІМ ВИНАХОДАМ ВІНАХІД

Й не думаючи сотворити диво, колектив вчених, який у Дніпровському аграрному університеті на чолі з доктором технічних наук Олексієм Деркачем займається проблемами агроінженерії і технологій цифрового землеробства, його сотворив. А сталося це так. У Дніпрі одне з підприємств сільгосптехніки почало випуск сучасної посівної машини великої потужності і продуктивності. Але от яка біда дала про себе знати: посівний агрегат через кожні 48 – 50 годин роботи доводилося по півдня зупиняти на технічне обслуговування. Ще точніше – на заміну металевих деталей-шарнірів механізму копіювання поверхні гранту. Бо вони вперто виходили з ладу і далі псували рівномірність висіву. А 4-5 годин простою – це мінус 20 – 24 гектари засіву. Лабораторія Олексія Деркача й запропонувала металеві шарніри замінити на виготовлені з полімерних матеріалів. Це виявився більш ніж доречний варіант. Мало того, що в рази збільшено періодичність зупинок на обслуговування. Агрономи також помітили, що сходи після удосконаленої сівалки «один в один» - тепер взаємодія металевих деталей з вуглепластиковими полімерно-композитної групи забезпечує плавну й сталу роботу механізму копіювання поверхні будь-якого поля. Тому 95% насіння вкладається на однакову глибину і постійно перебуває в однаковій фазі проростання. А це ж яка «зручність» при внесенні міңдобрив чи засобів захисту рослин!

ЗБИТКОВІ КОРОВИ ПУСТИЛИ ПІД НІЖ

На Дніпропетровщині припинила існування остання молочнотоварна ферма, котра ще залишалася тут як спадщина колишнього колгоспного ладу. У ній утримувалося сто корів, середній надій від кожної сягав шести тисяч кілограмів на рік. Зберігала ферму агрофірма, яку у Синельниківському районі очолював зоотехнік за освітою і депутат обласної ради Володимир Рой. Колись він працював начальником райсільгоспуправління, тоді в районі нараховувалося майже 23 тисячі дійних корів, від них отримували щодня 210 тонн продукції. Місцевий молокозавод плавив за кілограм на 4 копійки більше, ніж дотувала держава. Цього вистачало не потерпати від збитків. Сьогодні ж тваринництво стало не вигідним. Закупівельна ціна кілограма 8 гривень. При річному надої 6 тисяч литр за місяць близько 5 тисяч. Чи можна за такі гроші утримувати кожну окремо взятую корову і пристойно платити дояркам? Звісно, що ні.

ОЖИНУ ТЕЖ Є СЕНС ВИРОЩУВАТИ

Найбільшу плантацію ожини в Україні закладено біля села Вороного на околиці Дніпровського заповідника. Заклала її компанія, назва з англійської якої перекладається як надто проворна і активна. Починала компанія з трьох гектарів, нині доглядає 20, а до 2025 року планує вирощувати на площі не менше, ніж 85 га. Мало того, що ягоди ожини, зараз, ясна річ, культурної, яку з дикої вивів ще Мічурін, надто поживні і корисні – ще й вигідні для бізнесу, бо родять ярасно. Зі своїх нині 20 га компанія «Berru More Aktive» цього року збиралася отримати 106 тонн ягід, а збрала насправді 120. Отож займатися ожиною дійсно є резон.

ЗАХИСТИМО ПРИРОДУ ЕЛЕКТРОМОБІЛЯМИ

Нині усім звісно, що навазямін легкових автомобілів, які заправляються бензином, соляркою або природним газом, створюються електромобілі. Цей процес уже не спинити. А в Кривому Розі інженер-механік Віталій Бризгалов сконструював, як авторитетно стверджують спеці, перший у світі вантажний електроавтомобіль. Та ще й якщо існуючі зараз усі відомі моделі вантажівок приводяться у рух безліччю механізмами, які труться між собою, то у даного зразка подібного немає. Це обертатиметься пристойною потужністю. То мова іде про новітню машину, яка не матиме аналогів серед наразі наявних. Її експлуатація обходитиметься у вісім разів дешевше від бензинових. Головне, звичайно, що завдаватиме мінімум шкоди довкіллю. Знайшлася й компанія «Coolon (Murturation Technology)», котра уже наступного року у найлегшому варіанті поки що – від півтори до двох з половиною тонн вантажопідйомністю – збирається налагодити випуск цих авто. Коштуватимуть електровантажівок недорого – від 16 до 24 тисяч доларів. Наступного року компанія має намір випустити 1000 – 1300 машин. Якщо справа піде, у 2023 планують розпочати і будівництво великого автозаводу.

І НА МІСЯЦІ БУДУТЬ ШАХТИ ТА КАРЕВИ

В Національному центрі аерокосмічної освіти молоді імені Макарова у Дніпрі Космічно-ракетне конструкторське бюро «Південне» демонструє макет промислово-дослідної станції, яка проектується для спорудження на Місяці. Це не фантастика, оскільки уряди, промисловці, науковці і проєктанти відразу сорока країн світу створили Асоціацію Moon Village, мета якої – в найближчі десятиліття підготувати та розгорнути на супутнику Землі Місяці платформу модулів для проживання там землян та наукових досліджень і геологічних розвідок можливостей видобутку необхідних для земної цивілізації корисних копалин. Підготувати концептуальний варіант першого місячного дослідного містечка Асоціація і доручила колективу конструкторів ракетно-космічної техніки КБ «Південне», з чим останні успішно справилися.

ЯКЩО НАЖИТИЙ ДОСВІД НЕ ВТРАЧАТИ

Багато років у минулому столітті проєктний інститут і водночас завод «Дніпродіпротомаш» знали Європа та Азія та навіть Америка. Тут проєктували та виготовляли технологічне обладнання, машини і механізми для металургії та гірничо-видобувних підприємств. В наші ж часи і проєктно-конструкторські, і виробничі підрозділи втрачали замовників. Однак наперекір випробуванням їх колективи, зареєструвавшись під назвою «ДНМ-Груп», зуміли зберегтися у дїездатних станах. І щойно дочекались своїх шансів: уклали угоду з фінською технологічною компанією Metso Outotec на спільну реалізацію кількох її проєктів, а також на постачання уні-

кального обладнання у США та Індонезію. А тепер отримали замовлення на сучасні за світовими стандартами машини відразу ще з кількох інших країн – Південної Кореї, Об'єднаних Арабських Еміратів та Індії і Словаччини.

ПОЇДЕМО МИ, ПОЇДЕМО

АТ «Дніпровагонрембуд», котре виникло у Дніпрі на місці колишнього вагоноремонтного заводу, тепер не лиш відновлює старі пасажирські вагони, а й будує нові. Схоже на те, що йому надокучило виготовляти традиційні для вітчизняної практики. Спеціалісти і конструктори підприємства пропонують новий плацкартний вагон, наскільки комфортний, що не поступатиметься найкращим європейським зразкам. У ньому поділу на купе немає – натомість вздовж 52 кабінки-капсули зі спальними м'якими полицями розмірами 1 м 92 см на 71 см для кожного пасажера окремо. Щоб усамітнитися в них, досить опустити пластикові штори. Для подорожуючих персональні сховища багажу, кондиціонери і обігрівачі, а також світильники і столики, змога в разі необхідності бути на зв'язку з провідниками чи й бригадиром потягу. Це ще й не все, бо на екрані постійна карта місцевості з точкою знаходження ешелону та даними про погоду «за бортом». Нарешті подача води у «номери» і екологічні вбиральні. Використовуватимуться винятково сучасні та надійні матеріали, аби кожна поїздка була безпечною і зручною.

НА УСІ СТО ВІДСОТКІВ

Уявіть собі, що отримавши від обласної ради і обласної адміністрації в подарунок до Дня свого міста 26 новеньких автомобілів «Citroen», станція екстреної медичної допомоги Кам'янського на усі сто відсотків оновила парк своїх транспортних засобів. Тут день і ніч якраз працює одноразово 26 бригад медиків, які обслуговують понад 400 тисяч мешканців тепер не тільки міста, а всього Кам'янського району. Тобто і трьох колишніх сільських. Але головне, що новенькі машини швидкої допомоги обладнані системами подачі кисню та апаратами штучної вентиляції легень, засобами переміщення травмованих і тяжко хворих, дефібриляторами, електрокардіографами і іншим необхідним медичним устаткуванням.

КОЛИ ПРО ІНВАЛІДІВ НЕ ЗАБУВАЮТЬ

Майже дві з половиною тисячі інвалідів неоголошеної на Донбасі війни, також інвалідів праці і інвалідів з дитинства в області безкоштовно отримали цього року потрібні засоби для реабілітації та покращення свого існування в умовах обмежених можливостей. Мова йде про колісні крісла і крісла-стілі, протези і ортопедичне взуття, сучасні палиці та милиці, наколінники, сидіння на тренажерах і спортивних снарядах, у ваннах та душах і т. д. Як стверджує начальниця обласного департаменту соціального захисту населення Олена Кришень, пільговим категоріям людей досить звернутися в органи влади за місцем свого проживання, щоб одержати безоплатно необхідні їм засоби і пристрої. З початку року з держбюджету на це тут уже витрачено більше 42 мільйонів гривень.

КОНКРЕТНА ПРОФОРІЄНТАЦІЯ

У новому навчальному році середні школи, ліцеї та гімназії обласного центру, а також Кривого Рогу, Павлограда і Першотравенська зарахували на роботу викладачами у випускних класах фахівців з різних спеціальностей та сфер діяльності – юристів і інженерів гірничої справи, машинобудування та металургії, медиків, програмістів і практиків ІТ-технологій, економістів і навіть художників та журналістів. Отож людей, які досі не мали ніякого відношення до педагогіки. Причому, залучили на умовах без відриву від основної роботи. А це все тому, що для своїх старшокласників навчальні заклади відкрили факультативні заняття з конкретних професійних навичок та практик, вимог і перспектив у «дорослому житті». Щоб готувати випускників до свідомого і з певними уже уявленнями вибору майбутніх уподобань та професій. До речі, а заклади профтехосвіти області оволодівають дефіцитними робітничими і сільськогосподарськими професіями прийняли 1 тисячу 100 юнаків і дівчат за державними замовленнями і замовленнями підприємств та аграрних фірми і товариств – найбільше в Україні.

НЕ СТРАШНІ БУДУТЬ СНІГОВІ ЗАМЕТИ

А також ожеледиця на автомагістралях і трасах Дніпропетровщини – це гарантею обласна Служба автомобільних доріг. На календарі в перші дні зими, бкли ніби благополучні для водіїв. Однак що буде, коли вдарять морози і дійсно засніжить? Обслуговуючи 2 тисячі 827 кілометрів трас і магістралей, Служба вивела на лінійки бойової готовності 266 одиниць снігоприбиральної техніки і на випадки ожеледиць чи крижаних опадів заготувала 40 тисяч тонн поспипних сумішей та 10 тисяч тонн поспипної солі. Ручаються, що з настанням зими, тим паче за умов погіршення погоди, цілодобово працюватиме 27 дорожньо-рятувальних бригад, готових у будь-яку пору доби виїжджати на місця заторів у ввірених їм регіонах.

СТЕРЕЖІТЬСЯ, НЕЧЕСТИВЦІ!

Центральну садибу Богданівської ОТГ останнім часом не впізнали було, настільки вона змінилася і похорошила. Навіть на околиці на вулиці Піщаній з'явилася затишна крита бесідка, оздоблена гарними кованими металевими візерунками. А весь цей куток Богданівки вечорами освітлювали оригінальні ліхтарі. І раптом на тобі – цю красу і ці старання якісь негідники понівечили і зіпсували. Та ще чимало металевих конструкцій і елементів поцупили. Невже свої злодії завелися, які не здатні шанувати того, що для них же створюється? Якщо так, то їх неодмінно треба викрити і покарати! Голова громади Олексій Грищенко оповістив земляків, що це обов'язок жителів Богданівки – «виклик, вважайте, усім нам». І він оголосив наступне: «Хто володіє інформацією про причетних до скоєного безчинства, повідомляйте негайно – якщо інформація підтвердиться, гарантую анонімність і винагороду у сумі три тисячі гривень з моїх особистих коштів». Нечестивців у своєму селі, мовляв, терпіти не можна!

РИБАЛКА НА КРИЗІ ВІДМІНЯЄТЬСЯ

В акваторіях Каховського моря, а також Кам'янського, Карачунівського, Макортовського та Дніпровського водосховищ на Дніпропетровщині до 1 березня наступного року на так званих зимувальних ямах та навколо них заборонили вилов риби. «Ями», про які іде мова – це найглибші місця, в яких живі водні ресурси зосереджуються в холодну пору року за мерзання річок та водоймищ і припиняють активний спосіб життя. Заборона викликана метою максимально зберегти рибні запаси, оскільки вони в останні роки загрозливо скоротилися безконтрольним та браконьєрським виловом. Є й інша причина: в першу чергу скоротилася кількість риби, кормом для якої служать зелені водорості. В результаті у літню спеку Дніпро і водосховища «цвітуть» брудом і «задихаються». Не випадково за кожну незаконно спійману на зимувальних ямах і біля них рибину залежно від її виду передбачені стягнення від півтори до 5-ти тисяч гривень. До речі, цього року лише у Дніпро область випустила понад 3 мільйонів мальків траводільних товстолобиків, коропів та білих амурів. Їх тепер охороняє водна поліція, цілодобово патрулюючи річку. Воднораз тут на всіх без винятків водоймах до кінця червня наступного року заборонили вилов раків. Причому штраф за кожного спійманого у сумі 3 тисячі 332 гривні не може, погодьтеся, не зупинити браконьєрів.

А ДЕ ЩЕ ТОЙ КІНЕЦЬ ЗИМИ?

Так, зима тільки почалася. А в Кам'янському, третьому за розмірами на Дніпропетровщині місті, народ не від хорошого життя здійняв занепокоєння від того, як він тут всю її переживе? На цей раз стосовно зовсім не завишених тарифів на комунальні послуги. Натомість протягом лише однієї доби жителі передусім багатоквартирних будинків мусили подати 270-т з гаком звернень про поломки мереж подачі тепла і води в житлові помешкання та інші аварії. Не мало і не багато – 236 з цих викликів надійшли безпосередньо в аварійні служби житлового господарства міста, а решта в диспетчерську управління та департаментів міськради. Погодьтеся, така ситуація уже на старті зимового сезону справді не може не хвилювати городян мегаполісу. Чи таке ще буде?

ПОВЕРНЕННЯ НОРМАТИВІВ ГТО

Вразила кількість молодого і середнього віку мешканців Дніпра, котра прибула на спортивні змагання з воркаут-дисциплін. У Прибережному парку зібралось мало не тисяча чоловік, а загалом бажуючих знайшлося понад 6 тисяч передусім юнаків та дівчат. Що, як заявив начальник управління спорту міської ради Олександр Осипов, не може не радувати. Бо займатися сьогодні фізкультурою і спортом, коли ті ж підлітки охочіше просиджують в Інтернеті, край актуально. Але що це – воркаут-дисципліни? Це американський винахід, який, мовляв, тільки дійшов нарешті і до нас. Там молоді люди виконують нормативи за трьома віковими категоріями: підтягування на перекладинах, вправи на турнікетах, віджимання від підлоги, стрибки у висоту і довжину, гімнастика і тому подібне. А тепер згадайте, як у радянські часи наша молодь, підлітки у школах, технікумах та вузах обов'язково мала складати нормативи ГТО – в україномовному варіанті комплексу «Готовий до праці і оборони». Ті ж підтягування, віджимання, стрибки, силові справи і так далі. Трохи прикро і навіть обидно, що своє забули, немов його і не було, а раз наче винятково американське, так аж бігом. Хоч на здоров'я, звичайно, оскільки видовищні і красиві, фізично неповторні змагання дійсно заохотили багатьох хлопців та дівчат займатися таким «вуличним спортом», як його ще називають у тій же Америці. І сьогодні у Дніпрі не знайти жодного мікрорайону, парку та сверу, де б не було спортивних дівчат і численних тренжерів. Така вулиця справді доречна і корисна.

Микола ЯСЕНЬ.

Новий тест на злидні»

Недофінансований держ-бюджет на 2022 рік не зможе забезпечити субсидії всім українцям, які її потребують. А відтак робимо висновок: наближається чергова зачистка лав отримувачів цієї допомоги.

ЩЕ ЦЬОГОРІЧНОЇ осені, перед початком опалювального сезону, внаслідок верифікації і нових запроваджених урядом жорсткіших вимог до субсидіантів близько 200 тисяч домогосподарств були позбавлені відповідної допомоги. Однак у держави все одно гостро забракло грошей на виплату субсидій. Ще й чималої суми – 12 мільярдів гривень. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль попросив їх у Верховній Раді, яка 8 жовтня ухвалила відповідні зміни до бюджету на поточний рік.

Здавалося б, справу зроблено – 3 мільйони українських сімей, які одержують таку допомогу, могли зітхнути з полегшенням. Утім, уже на порозі новий рік, а в ухваленому законі про державний бюджет на 2022-й закладено видатки на житлові субсидії громадянам на рівні 38,4 млрд гривень. Це майже на 20% менше тієї суми, яка реально знадобилася українцям на ці потреби нині: 47,2 млрд гривень. А якщо врахувати ще й офіційний прогнозований показник інфляції на наступний рік, то видатки субсидіантам «згорять» ще на 6,2%. До того ж, передбачають експерти, наступного року інфляція, з високим відсотком імовірності, вдвічі перевищить прогнозований урядом показник...

Судячи з головного кошторису країни, наступного року так званий верифікаційний «тест на бідність» від уряду Дениса Шмигала не пройде принаймні кожний п'ятий сьогоднішній субсидіант. Намір Кабміну переходити до більш жорстких вимог на право одержання названої соціальної допомоги очевидний і зрозумілий. Звичайно, навряд чи урядовці вирішили, що наша економіка реально піднялась, а народ став заможнішим, а значить, потребуватиме менше субсидій. Навпаки, внаслідок локдаунів чимало українців утратили роботу. Ще більше тих, чиї заробітки істотно змінилися. Тому співвітчизників, які потребують субсидій, дедалі більше. Просто «слуги народу» вирішили добряче заощадити на цій статті витрат. Що, втім, не завадило їм збільшити порівняно з нинішнім роком видатки на Кабмін (+22%), на Офіс Генпрокурора (+22%), Державну митну службу (+14%), Державну податкову службу (+5%). До того ж проти 2020 року видатки на урядовий секретаріат зросли майже в 1,5 рази, а на Офіс Генпрокурора – взагалі майже вдвічі. У той час як найнезахищенішим українським громадянам наступного року житиметься ще бідніше, ніж тепер. Антинародноно видається така субсидійна політика нинішньої влади. До речі, попередні українські уряди чого-чого, а грошей на субсидії не шкодували. Хоча, якщо на правду, то це був із їхнього боку такий собі своєрідний спосіб підкупу українців. Адже й тоді ціни зростали, економіка ледь дихала... Проте влада заспокоювала, мовляв, не хвилюйтеся, не обурюйтеся, ми вам субсидіями все компенсуємо. І з державної кишені (тобто за рахунок самих же громадян) можновладці компенсували українцям фактично свою некомпетентність, неспроможність ту економіку підняти.

Але зараз мова вже не про попередників, а про тих, хто сьогодні стоїть біля керма країни і затіяв чергову верифікацію злидених лав субсидіантів. Кажу «злидених», бо, за даними Мінсоцполітики, серед усіх сьогоднішніх одержувачів житлової субсидії близько 40% становлять домогосподарства із середньомісячним доходом на одну особу, що не перевищує навіть розміру прожиткового мінімуму, який і без того традиційно є нижчим за затверджений ООН рівень «абсолютної бідності» – фізіологічного мінімуму, необхідного людині на життя (5 доларів на день відповідно до паритету купівельної спроможності для країн Центральної і Східної Європи). Ще майже 40% сьогоднішніх отримувачів субсидії – це домогосподарства з доходом на одну особу від одного до півтора прожиткових мінімумів, 17% – з доходом від півтора до двох прожиткових мінімумів.

Коли більшість українців ледь зводять кінці з кінцями, соціальні статті витрат держбюджету мали б бути у пріоритеті. Проте «слуги народу», певно, вважають інакше. Народу ж треба сподобатись якимись грандіозними справами, нехай позаче це відбуватиметься його коштом.

Зокрема, експерти припускають, що уряд згортає фінансування соціальних статей,

включаючи субсидії, на користь президентської програми «Велике будівництво». А ще ж потрібні гроші на так зване реформатування телеканалів «Рада» та «ДОМ» (останньому планують надати статус всеукраїнського російськомовного телеканалу), яке вже охрестили «медіадиктатурою Зеленського». За попередніми даними, з бюджету (тобто, ще раз наголосимо, за наші гроші) на «президентські» телеканали планують виділити понад 1,5 мільярда гривень. Водночас політики та медіаексперти не сумніваються, що ця сума – лише офіційна вершина фінансового айсберга, а про її підводну частину можна тільки здогадуватись. Зрозуміло, що Офіс президента використовуватиме зазначені телеканали суто у власних інтересах та задля самореклами з прицілом на друге президентство свого патрона. Тим часом фахівці енергоринку застерігають, що наступного року, найімовірніше, з травня можновладці відмовляться від обмеження цін на газ для населення, яке це відбувається зараз у формі річного тарифу. Аргументом на користь цього твердження є, зокрема, той факт, що новий меморандум про співробітництво, підписаний між Україною і Міжнародним валютним фондом в обмін на позиčku останнього, передбачає запровадження ринкових цін на газ для всіх учасників ринку. А якщо подорожчає газ, то вслід за ним злетять тарифи на тепло і гарячу воду, адже підприємствам теплокомуненерго, вартість послуг яких вельми залежить від ціни на блакитне паливо, теж доведеться платити по повній. Кажуть, тарифи можуть збільшитися на 40-70%, залежно від регіону...

Так що, як не крути, а за такого недолугого і недалекогоглядного керівництва державою громадян, не спроможних самотужки оплачувати комунальні послуги, не те що не поменшає, а істотно збільшиться. Всі вони звертатимуться по допомозі до держави, яка вже, не виключено, на 2022 рік розробляє для таких прохачів ще жорсткіший «тест на бідність». Виходячи з того, ясна річ, як цю бідність уявляють собі наші «слуги народу». Йдеться до того, що незабаром субсидію даватимуть тільки тим, хто пред'явить рот, в якому вже повипадали всі зуби, покаже на собі драні шкарпетки та хто досі їздить на «горбатому» «Запорожці» 1959 року випуску», – іронізують користувачі соціальних мереж, коментуючи дуже змілілі видатки на субсидії в держбюджеті-2022 в очікуванні нових урядових ініціатив у вигляді «тесту на бідність» для субсидіантів.

Де уряд збирається брати гроші на «армію» прохачів держдопомоги після закінчення опалювального сезону, питання залишається відкритим.

Згідно з чинними нормами призначення субсидії, у допомозі відмовлять, якщо в розпорядженні родини є автомобіль віком до 5 років, якщо вона бодай раз на рік здійснила покупку на більш ніж 50 тис. грн або має житло площею понад 130 кв. м. Також у такій підтримці відмовляють сім'ям, які мають комунальні борги, або ж коли член родини працездатного віку офіційно трудиться на зарплату, нижчу за мінімальну. Не можуть на неї претендувати й особи, у яких є два і більше будинки (квартири), або ж вклад у банку на суму від 100 тис. грн.

ена КОЩЕНКО. «Сільські Вісті»

Порядку ще рік чекати

З яких пір це повелося, сказати важко, але у Дніпрі на пам'яті цілого уже покоління передноворічні ялинкові базари схожі ледве не на стихійні лиха. Тут вони появляються майже на кожному кроці, і як правило завжди ну не дуже у зручних для городян та перехожих місцях. Радше заважають, псують настрої, аніж радують. Бо запруджують купами ялинок та соснових дерев тротуари і прибудинкові території, парки, сквери і газони, майданчики на численних ринках житлових масивів та дитячі і спортивні куточки, навіть шкільні стадіони. А що переважно перед продуктовими крамницями, так це прямо традиція. Щоб, коротше, потенційні покупці не могли пройти мимо лісових красунь. Щоб останні потрапляли на очі усім тут дорослим і дітям.

І цих базарів настільки багато, що з ними не розминешся. Все одно, що перечисляється об них. Звідси постійно дві халепи. Стає зрозуміло, що добряча половина, якщо і не більша, ялинкових п'ятачків насправді, як зараз говорять, не санкціонована – швидше підпільні і браконьєрські. Завезені з довколишніх лісів, де напередодні відбуваються хижачькі вирубки хвойних. Тому базарчики

ще й ховаються по дворах. З таким злом з року в рік намагаються боротися, щоразу влаштовують рейди-перевірки і тому подібне, незаконних продавців лякають чималими штрафами і іншими санкціями та покараннями, однак це помагає, як товстошкірим припарка. Друга халепа – коли ж ажіотаж кінчається, то після кожної казкової ночі 1 січня нового року місто нагадує велетенський смітник. Бруд по коліна! Залишків гілок та цурупалків і затоптаної хвої ніхто після себе ж не прибирає. Це приходиться потім чи не цілий тиждень робити комунальним службам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків і двірникам житлових контор.

Так от, уже і багачко років підряд міські ватажки та чиновники, міняючи одні одних, клянуться і божаться, що все, досить – з подібним неподобством вони більше миритися не стануть. Однак минає рік, і все повторюється, як один поет писав, як завжди: і на вулицях, і біля аптек, і під чи не всіма вуличними ліхтарями появляються і вирують ялинкові базари. Як от і цього року. О, цього року і кусючими, справді захмарними цінами роздратували продавці городян! Вони їх самі назначали, немов змагаючись між собою, хто більші. Хоч народ розтлумачив так, що залежно від того, кому більше треба.

То щойно перший заступник міського голови Дніпра Михайло Лисенко чи не через усі доступні владі місцеві ЗМІ сповістив, що терпіння скінчилося – буквально від сьогодні мерія приступає готувати «пропозиції з упорядкування вуличної торгів-

лі ялинками». А це значить, що всюди будуть чітко визначені майданчики для таких базарів, на оренду яких знадобиться загода «вкласти договори, беручи на себе неминучі зобов'язання». Торгівля ж поза ними не те що присікатиметься – переслідуватиметься і каратиметься. З цих міркувань заступник мера й порадив, якщо не попередив організацій та приватних ділків, що «краще заздалегідь потурбуватися про змогу реалізації новорічних дерев у наступному році, оскільки хаотичної торгівлі ними в зелених і пішохідних зонах та на прибудинкових територіях і в спальних мікрорайонів міська рада більше не допустить». Тим паче наче зведе нанівець «варварські лісові чистки» та займатися реалізацією ялинок доведеться винятково там, де знайде за доцільне служба довілля міської влади, - заявив Михайло Лисенко. – І чітко за правилами та на цивілізованих умовах, які влада й підготує. Дозволяти будуть можливими тільки за умов наявності документів про походження жаданих для всіх зелених гостей одноразового, на жаль, використання, а спекуляція ними, смію запевнити ми доб'ємося, буде неприпустимою... Отож наступного року, підвів ризику Лисенко, жителі Дніпра «не побачать безладу і по суті свавілля у цім ділі, тим паче не будуть потерпати від них». Що ж, обіцянки знайомі, і тому віри їм у багатьох тут покищо мало. Переважають надії, що у міських діячів слова нарешті не розійдуться з ділом. Хоч тепер і до наступного нового року хочеться дожити та побачити на власні очі.

Микола ЯСЕНЬ.

Годі, тату, торгувати, або Куди зник рекордний урожай

Наша газета повідомляла, що минулого року Україна збрала найбільше збіжжя за свою історію. Але, нагадаємо, все зерно в країні не залишається — його традиційно активно продають. Ось уже 11 років сівгоєсвиробники, трейдери (торгівці), профільні асоціації та Мінагропрод підписують меморандум, в якому визначають граничні обсяги експорту. Нині об'єднання «Укрхлібпром», «Борошномели України» та Всеукраїнська асоціація пекарів (ВАП) свої підписи відкликали. Проте, чому так сталося, настільки подорожчає хліб та хто спровокував кризу, розповідає гендиректор Укрхлібпрому Олександр ВАСИЛЬЧЕНКО.

— Пане Олександре, чому асоціації відкликали підписи?

— В Україні зібрано рекордний урожай пшениці — 32,2 млн тонн у бункерній вазі. Після очищення це 30-31 млн тонн, але все одно начебто досить багато. Однак тут треба розуміти, що лише 42% пшениці — продовольча. Решта — фураж. Тобто зерно, з якого випікають хліб та хлібобулочні вироби, — максимум 13 млн тонн. Ми не проти експорту, позаяк внутрішнє споживання пшениці — близько 7 млн тонн (із них 5,5 млн тонн — продовольча, решта — фуражна), надлишки можна продати. Але на чільне місце необхідно ставити продовольчу безпеку держави — це й декларує меморандум. Проте насправді цього не відбувається.

— А що, власне, відбувається?

— Згідно з меморандумом на 2021/2022 торговий рік, дозволено експортувати 25,3 млн тонн пшениці. Так, треба зважати на інтереси трейдерів, щоб і вони заробили, і країна валюту одержала. Але при цьому слід дотриматися й інтересів борошноемелів і пекарів. Тобто, за великим рахунком, інтересів українців, яким потрібен хороший хліб за доступними цінами. А що вийшло? Ось рахуємо баланс. Якщо після очищення зерна новий урожай пшениці становить 31 млн тонн максимум, то забираємо 25,3 і отримуємо 5,7 млн тонн. Тобто для України це — на межі необхідного.

— Але ж існують ще перехідні залишки пшениці, щорічно це близько 1,5 млн тонн.

— Невже? Це де ж вони, у Держрезерві, де торік «миші з'їли» 2700 вагонів зерна? Торік уряду пропонували: мовляв, оскільки державні засади такі ненадійні, давайте зберігати стратегічний запас у приватних компаніях. Відповіді так і не надійшло. Повірте, якщо трейдери можуть щось продати, вони продадуть. До речі, 5,7 млн тонн пшениці, яка може залишитися в Україні від нового врожаю, — це найоптимістичніший прогноз. Якщо після очищення зерна

виходить 30 млн тонн, то забираємо квоту трейдерів — і одержуємо на власні потреби тільки 4,7 млн тонн. Тобто дефіцит — 800 тис. тонн. І це при тому, що інші країни в умовах пандемії коронавірусу обмежують експорт, створюють стратегічні запаси. А тепер найголовніше. Спершу під час підписання меморандуму обговорювався граничний обсяг експорту 24,4 млн тонн пшениці (якась частина — фуражного класу, якась — продовольчого). Проте в результаті прийняли цифру 25,3 млн тонн, причому без зазначення класів. Тобто продавайте яку завгодно. Звичайно, продовольча дорожча, і торгувати нею вигідніше. Ось ми свої підписи й відкликали.

— Який ефект цього демаршу?

— Та ніякого! Власне, весь цей меморандум — дуже відносна домовленість. Ми просто висловили таким чином свою позицію. Особливо мені набагато неприємніше те, що ми вже двічі писали листи Прем'єр-міністрові про тривожну ситуацію на ринку борошна та хлібобулочних виробів — і жодної відповіді. Таке відчуття, що нас для уряду взагалі не існує. Раніше хоч якось приділяли увагу.

— Наприкінці листопада було експортовано вже 16,6 млн тонн пшениці. Скільки, за вашими даними, із цього обсягу продовольчого зерна?

— Я так скажу — ще на початку листопада, коли вивезли 13 млн тонн пшениці, 91% (тобто 11,8 млн тонн) становила продовольча. Тож я певен: на сьогодні практично всю вже експортували. Тут, до речі, хочу зауважити, що з 1991 року норми ДСТУ щодо пшениці переглядалися шість разів у бік зменшення. Востаннє — 2019-го. Якщо раніше було шість класів, то тепер — чотири: три продовольчі та один фуражний. Якісні показники були прописані мінімально. Наприклад, у третього класу пшениці нині показник клейковини — 18% (а колись було 24-25%). У другого класу — 23%, першого — 30%. Для порівняння: у РФ у другому класі клейковина — 28%. Не дивно, що їхня пшениця дорожча за нашу мінімум на 15 дол. за тону. Наше продовольче зерно третього класу на борошно тепер не дуже годиться. Хліб уже іншої якості, дружина пірижків не спече: взяла, замисила тісто, а нічого не виходить — воно розпливається.

— Який вихід із ситуації ви бачите?

— Щоб тримати марку, наші пекари будуть змушені шукати сировину хорошої якості. Де вони її купуватимуть? Найімовірніше, в Туреччині. Це перший імпортер для України, вони закуповують у нас великі обсяги зерна. Але я певен, що Туреччина продаватиме борошно, продукт переробки.

— А тепер поясніть читачам, як ми цього сезону наторгували. Яка різниця у вартості тонни зерна та тонни борошна? — Десь два — два з половиною рази. Тепер кожен, хто прийде у крамницю по хліб, має «подякувати» трейдерам та уряду. Продали зерно, а потім майже втричі дорожче купили пшеничне борошно. Оце, я розумію, бізнес! Та й з іншими видами борошна у нас справи не дуже... Україну за звичкою називають житницею, але свого жита в нас практично нема — вже десять років у Білорусі купуємо. Причому, знову ж таки, не зерно, а борошно, продукт із доданого вартістю.

— Наскільки тепер зростуть ціни на хліб у країні, яка збрала рекордний урожай?

— Головна складова у собівартості буханця — борошно, це 40-50%. І воно постійно зростає у ціні. Тут ланцюжок: підвищується вартість зерна, приблизно через тиждень дорожчає борошно, ще за кілька тижнів (у борошноемелів зазвичай є старі запаси) збільшується собівартість у пекарів. За перші три квартали хліб, як свідчать дані Держстату, подорожчав на 13%, а до кінця року, на мою думку, він підскочить у ціні на 10%. Це я ще оптиміст — ВАП дає зростання з жовтня до січня на 25%, тобто загалом за рік — на 23-38%.

— Повертаючись до собівартості хліба: решта складових теж дорожчають?

— Безумовно. Нині маємо рекордне підвищення вартості енергоносіїв. Із грудня зросло мінімальна зарплата, що також збільшить собівартість. Але хочу зазначити, що найбільші витрати після сировини — це все, що пов'язане з торгівлею. Це чверть видатків, при цьому нам їх просто нав'язують!

— Яким чином?

— Цілком нахабним! Сьогодні всі торгові мережі просто драконівськими методами ставлять умови виробникам, у яких приймають продукцію на реалізацію. Беруть за вхід: з'явився новий продукт, то плати, щоб його поклали на полицю. Хочеш, щоб товар лежав на видному місці, — плати додатково. Встановили обов'язкові платежі за обслуговування. І все це лягає у собівартість. Власних фірмових магазинів при хлібозаводах практично не залишилось, якщо і є — скільки там продаси? Без супермаркетів

ПРИВІД ПОБРІВ СТЕПАМИ УКРАЇНИ?

Микола НЕЧИПОРЕНКО

Якби колись добре знаний радянський драматург Олександр Корнійчук жив та творив у теперішніх наших реаліях, то мав би підставу писати зовсім не комедію про «партизан», а то й «революціонерів» в степах України. Підказали б йому цю тему-ідею події, котрі відбуваються зараз на Дніпропетровщині у колишньому Васильківському районі і, схоже, уже дістали продовження також і в іншому регіоні області. Як повідомили зі згаданого Васильківщини, «палать там і тут комбайни та трактори, викрадають з офісів сейфи, тероризують перш за все фермерів і цілі господарства, а насамкінець вчинили зухвалий напад на приватне домоволодіння і голови Васильківської ОТГ Сергія Павліченко».

Коротше, все почалося там з того, що дійсно серед темної ночі спалили два комбайни на польовому стані-току одного доволі чималого фермерського формування. А слідом через кілька днів згорів і трактор в сусідньому ФГ трохи меншого розміру. Також разом з різним дрібним сільгоспінвентарем та іншим майном. Третім потерпіло СФБ, де невідомі зуміли проникнути через ґрати та охоронні засуви і сигналізації в контору та винести з неї навіть сейф, який був закріплений здавалося нездоланними «лептатами». Ясно, що сприймалося це розбійницьки-ми «вилазками» бандітів-грабіжників, які зважилися живитися краденим. Якби не один несподіваний нюанс: зловмисники якись дивом умудрилися гарно запустити чутки, неначе розпочали діяти ледве не друзі і благодійники, котрі в інтересах ошуканого і обікраденого народу відбирають у нинішніх скоробатальців «ними ж відібране у селян». Розгляли і розтягавот, мовляв, колишні колгоспники, зараз уже й села заганяють у злидні та поневіряння, то чи не пора кінчати з безладом і вседозволеністю? Тим паче хіба можна й далі все це терпіти й прощати?! Апогеєм стала справді спроба «розпрацювати» з головою Васильківської громади Павліченко. Знову таки у нічний п'ятий за «почерком» увінч ж бо злодій зграєю налетіли на його садоби, побили чоловіку вікна й двері, автомобіль у дворі, та далі Сергій Володимирович, який не злякався і не роззубився, зумів дати відсіч, а потім і викликати наряд поліції. Остання, правда, прибула, коли від нападників і сліди прочухали, однак ж розбійники утікали від страху бути спійманими. Та знову і в цьому випадку на правоохоронців чекав «сюрприз» - розкидані і розклеєні листівки «з погрозами та вимогами дивного характеру», як розцінили наводіли не лише у Васильківці, а і в Синельниківському районі загалом (до складу якого влився недавній і Васильківський). Саме скасування відразу купами районів і об'єднання їх в «укрупненні» чи не в першу чергу й «обурили та роззілило» авторів листівок. Вони фактично зажадали відновити їхній Васильківський район, отож «поки не пізно виправити цю дурницю». Далі і більше цього — «зробити знов одним з кращчих в області», причім «в місячний термін».

Оскільки необхідно наводити порядок, а саме: «Відремонтувати усі дороги, відкрити по селах закриті заклади освіти і охорони здоров'я та пошти» - аж до того,

щоб «забезпечити високі заробітні плати і пенсії селянам». Другу вимогу можна трактувати як «наказ чи і вказівку до неухильного виконання». Адаже читаємо: «Зібрати раду фермерів та підприємців Васильківського району і діяти спільного рішення відновлювати та фінансувати усі населені пункти». Ясна річ, що і за власні кошти, нажиті неначе переважно — або «як правило» — «нечесними трудами». Тому тепер і настав час «вертати нараване назад». І як вирок — «Якщо наше звернення не буде виконане, то по всьому району будуть аналогічні нещасні випадки». Тобто слухняно і негайно беріть під козирок наші вимоги, інакше начувай-теся!

Місцеві органи та служби влади «судачи з рівня грамотності написаного» назвали його абсурдним. Поціленим ні в тин, ні в ворота. І вже достеменно не за адресами вимогами, бо ж хіба у всіх бідах, негараздах та бідваннях селян винні і крайні «великі і малі фермери та агропідприємці і агробізнесмени»? В один голос заходилися тут твердити, коротше, що «хтось як з вогнем грається в партизани чи й революціонери — не інакше, як в невольмові месники». З цим у тій чи іншій мірі доводиться погоджуватися. Як також погоджуватися, що дійсно «не зовсім там хлопці шукають коріння зла». А з іншого боку «підпільні повстанці» налаштовані ж надовго рішуче, і ігнорувати їхній «азарт» ризиковано. Погрожуючи «нещасними випадками», автори пнівних листівок попередили, що «першим у списку потерпілих буде голова ОТГ С. В. Павліченко». І навіть пояснюють, чому гоstrarь зуби на нього. Є версія, що не інакше, як отримали консультацію «відчайдушного і бунтівливого юриста». А ще натякають на незаконність укрупнення чи об'єднання громад. Відкрийте Конституцію, вона визнає в Україні області, міста і райони, сільські і селищні ради, села і селища — і все. Про «якісь» ОТГ згадок не містять. Значить вони наразі поза Основним законом. А раз так, то остаточно згорнуть, знищать в державі сільські населені пункти, а з кого потім питати, хто відповідатиме — долі вітри в полі, чи як? Ні, допускати і далі безкарне самоуправство та свавілля «ще не спіймані месники» уже зараз чи надалі явно не збираються.

Але ж діяння цих осіб «цілком реальні та небезпечні, які загрожують на місцях життям людей» - до такого висновку дійшли, якщо й не злякалися, тут теперішній як очільники і чиновники владних структур, так і аграрні підприємці виробничо-бізнесових. Причому, усіх їх разом і поодино з одного боку якраз і звинувачують в грихах, а з іншого висувають принципи і навіть грізні вимоги, «котрі ж насправді не в компетенції ні перших, ні других». То на даний момент ситуація наступна: «обміняться думками з приводу подій у Васильківській ОТГ, а значить і загалом у межах всього ще недавнього Васильківського району» знайшли за потрібне в обласкуртурі кілька народних депутатів Верховної Ради України. З благодарною метою, ясна річ, заступитися за фермерів та всіх і палких «реформаторів земельних відносин та соціальних тілів аграрного в Україні сектору економіки». -Пильне й ретельне розслідування злочинів, скоєних проти фермерів, - завзв

прокурорам зокрема нардеп Денис Маслов, - має завжди відбуватися під контролем і завжди завершуватися покаранням зловмисників осередків і земель, погроми їх господарств і навіть вбивства їх самих — ось від чого страждають наші аграрії, і з цим необхідно раз і назавжди нарешті кінчати...

Ми однозначно за таку постановку питання, як раніше говорили. Більше того, не сумніваємося, що переважно наші фермери, які сподівалися і все ще сподіваються досі, що прийшли всерйоз і надовго, у дійсності уболювають за долю українських сіл і українського аграрного виробництва та українського селянства. Тому навики саме фермери і приватні сільські підприємці в першу чергу потерпають від не стільки навіть безладу, а скільки від погромів, які спрямовані нині фактично на споконвічну вітчизняну селянську цивілізацію — на сільський спосіб життя та існування селянського роду. Оскільки наобіявши нашому люду ледве не золоті гори, вперто зараз все розвертають на користь великих земельних олігархів та магнатів, яким ні села не потрібні, бо як п'яти колеса до возів, ні хлібороби з дідів та праділів у них, котрі тим паче «обуза» для них «мов у недоречне навантаження».

Тому при цій нагоді не можемо стриматися не заявити, що такі так, з бандітизмом і рекетом та стійкими бунтами нам дійсно не по дорозі. Як і «партизанщина», а особливо «революція» нам будуть тільки на шкоду. Однак з іншого боку натовість потрібна розумна, професійна, здатна аналізувати перебіг подій в державі та мислити здоровим глуздом і вміти робити очевидні висновки, змінювати політику і практику з урахуванням потреб «підданих», а її, такої влади, зараз у нас катма — згодні? Перефразовуючи чи не найбільшого в історії людства революціонера Володимирівна Леніна, мусимо попередити, що рано чи пізно все це обернеться чи скінчиться пошуком відповідей на питання, хто ж такі «слути народу» та які і чому вони воюють насправді проти тих, кому викликалися служити? Себто ми прямо заявляємо, що розбій Васильківських «месників» нинішня влада терміново, поки не пізно, має прийняти на власний карб. Бо як писав у своєму знаменитому «Соборі» Олесь Гончар, не туди йдете, отроки, не туди, не під тими знаменами ведеде народ. А народ терпіти довго може, та як терпіння його скінчить, добра не прийдедєте чекати. Інша річ, дуже гірко і прикро, що не лише отрокам, а усьому народові також. Бо як писав ще й Тарас Шевченко, «Хмаринськ!»

Будьте люди, бо лихо вам буде — розкуються незабаром...» - ну і так далі за текстом.

А дуже схоже на це. Слідом в Піщанській ОТГ Новомосковського району пізно ввечері (цитуємо протокол дослівно) «скоїли розбійницький напад на фермера Валентина Мішкаревича». І далі: «Після того, як злочинці залишили його оселю, побитий зміг зателефонувати в поліцію і колегам».

Я з кількома іншими фермерами відразу прибув у дім Мішкаревича, - розповідав згодом голова районної Асоціації фермерів та землевласників Олександр Сулима. — Що грабіжники забрали яксьх п'ять тисяч гривень, які тільки й знайшлися на той момент у хаті потерпілого, це одне діло. Але інше, що забрали усі документи і печатки ФГ «Весна-М». Розумієте, що це значить? Валентин Мішкаревич вважає, що таким чином зробили спробу, а то й розпочали «процедуру» його «розкуркулєння». Районний ватажок фермерів Сулима цілком поділяє цю думку. Є, каже він, є чиясь зацікавленість у цьому. А командир «Фермерської самооборони» області Олександр Степенко ні на йоту не сумнівається, що дійсно настає час розуміти: в Україні відбуваються процеси, коли грабування сільських трударів, рекет стосовно їхніх господарств і повстанський дух проти «організованих злочинних діянь» правоохоронних органів та органів влади «у вигляді явних антинародних зусиль», зливаються між собою у «революційні настрої ладних містички і наводити порядок».

НАВЗДОГІН ПРИ ЦІЙ НАГОДІ:

Коли цей матеріал уже передавався в редакцію, надійшло повідомлення обласної Служби з надзвичайних ситуацій наступного змісту: у все тій же Васильківці на вулиці Будівельників рано-вранці хтось підступний і невідомий та зловмисний підпалив два автомобілі, котрі належали 39-річному власнику фермерського господарства «Хуторське-2015». Один з них, а саме легковик «Mercedes-Bens» згорів повністю, інший мікроавтобус «Citroen Jumper» вогонь пошкодив «до невпізнаності». Злодіїв ж вдалося непоміченим зникнути, мов він крізь землю провалився. Однак правоохоронці-слідопити потрапили на відбитки слідів утікача, які, сподіваються, допоможуть їм «вирухувати негідника». Хоч не виключається і версія, що палів було й кілька. Скажімо, два чи три, коли один палив машини, а інші стояли «на атаці».

М.Н.

Запис в Єдиному реєстрі боржників, як позбутися від нього

Виконавче провадження відкривається за такими виконавчими документами:

виконавчий лист, судовий наказ. Видається судом за підсумком прийняття відповідного рішення суду про стягнення майнового характеру (грошового боргу) або ухвали суду про стягнення на користь держави судових витрат по справі; виконавчий напис нотаріуса; постанови державного або приватного виконавця про стягнення виконавчого збору, штрафу, інших витрат по виконавчому провадженню і основної винагороди приватного виконавця; адміністративні постанови державних органів та органів місцевого самоврядування; податкові повідомлення рішення.

Потенційний боржник, якщо не допустить наявності і видачі виконавчого документа, тим самим може не допустити відкриття виконавчого провадження з внесенням відповідного запису до реєстру. Те ж саме стосується й випадків скасування, наприклад, в судовому порядку, виконавчого документа і як наслідок закриття виконавчого провадження та скасування відповідного запису в реєстрі боржників. Наслідки для боржника У чому саме неприємності наявності запису для боржника, розглядаємо далі:

не дає можливості боржнику продати своє майно, щодо якого необхідна обов'язкова державна реєстрація (наприклад, нерухомість або автомобіль); не дає можливості боржнику здійснювати нотаріальні дії щодо майна (наприклад, переписати корпоративні права на третю особу пункт 31 частина 1 стаття 28 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» і пункт 8-1 частина 1 стаття 49 Закону України «Про нотаріат»); не дає можливості боржнику вільно розпоряджатися своїми грошима на рахунках, оскільки на них буде накладено арешт і

списана сума боргу; у разі подальшого зарахування грошей на банківський рахунок боржника, відбудеться автоматичне списання з рахунку на користь погашення боргу за виконавчим провадженням; банки при відкритті або закритті рахунку на користь боржника фізичної особи, зобов'язані повідомити у той самий день про таку дію виконавчу службу або приватного виконавця, який вніс запис до Єдиного реєстру боржників; також на сьогодні розглядається законопроект, який забороняє банкам відкривати рахунки на особу, щодо якої є запис в реєстрі; державні органи, органи місцевого самоврядування, нотаріуси, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, в разі звернення особи за вчиненням певної дії щодо майна, що належить боржнику, який внесений до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані не пізніше наступного робочого дня повідомити про це зазначений в Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця із зазначенням відомостей про майно, за яким звернулася така особа (частина 3 стаття 9 Закону України «про виконавче провадження»); укладення угоди щодо майна боржника, який привів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок такого майна, є підставою для визнання такого правочину недійсним (частина 4 стаття 9 Закону України «Про виконавче провадження»); у випадку боргів за аліментами є обмеження права на виїзд за кордон - відповідно до пункту 5 частини 1 статті 6 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України».

Як виключити запис з реєстру Спочатку слід перевірити дані

в Мін'юст реєстр боржників і встановити наявність запису. Далі необхідно визначитися з підставою для відкриття виконавчого провадження, на якій стадії воно зараз (<https://asvpreb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>) і хто відкрив його з внесенням запису до реєстру. А далі:

повністю виконати виконавче провадження; виконати виконавчий документ і оплатити виконавчий збір, інші витрати по виконавчому провадженню і основній винагороді приватного виконавця; погасити заборгованість за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів (наприклад, аліменти), що передбачено частиною 7 статті 9 Закону України «Про виконавче провадження»; повернення виконавчого листа стягувачу або в суд; скасувати виконавчий документ (рішення суду) і закрити (завершити) виконавче провадження і тим самим виключити запис з реєстру; визнати виконавчий документ таким, що не підлягає виконанню (частина 4 стаття 40 Закону України «Про виконавче провадження»); укласти мирову угоду з стягувачем (частина 4 стаття 40 Закону України «Про виконавче провадження»). Затвердження судом мирової угоди у виконавчому провадженні (даний приклад судової практики ви можете спостерігати в справі № 753/16 296/14-ц (виробництво № 61-8665св20) від 30 вересня 2020 за посиланням - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98083384>); оскаржити в суді дії державного або приватного виконавця щодо внесення запису до реєстру і просити суд зобов'язати виконавця виключити запис з реєстру (ось як, наприклад, автор даної статті зробив у справі: визначення Індустріального районного суду м. Дніпро

від 28 липня 2021 року справа №202/3732/21, ось посилання: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98656574>); припинення діяльності юридичної особи з внесенням даних до відповідного реєстру юридичних осіб; отримання рішення суду про банкрутство фізичної особи або юридичної. Користуйтеся консультацією: На Ваше ім'я взяли кредит: як уникнути боргу і знайти шахрая?

Відповіді адвоката на часті питань
Питання, якими цікавляться найчастіше по цій темі:

На який термін запис залишається в реєстрі?

Запис залишається в реєстрі до тих пір, поки боржник не виконає своє зобов'язання перед кредитором або даний запис в реєстрі боржників зупинять в судовому порядку, про який писалося вище. Дане твердження підтверджується частиною 7 статті 9 Закону України «Про виконавче провадження».

Чи переходить запис у спадок?

Запис за реєстром боржників не переходить у спадок, але зобов'язання перед кредитором повинен виконати спадкоємець в розмірі суми боргу за рахунок спадкового майна, відповідно до ч.4 ст.1231 Цивільного кодексу України.

Часткове виконання виконавчого провадження виключає запис в реєстрі?

Часткове виконання виконавчого провадження не виключає запис в реєстрі боржників, тому що повинні бути виконані всі зобов'язання перед кредитором та сплачені кошти за виконання примусових дій державним або приватним виконавцем, якщо такі проводилися. Дане твердження підтверджується практикою Верховного Суду у справі 592/11464/14-ц від 07.07.2021 за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98299021>.

Чи існує реєстр боржників за кредитами?

Реєстр боржників за кредитами не існує, оскільки як писалося вище, в цьому переліку немає такого реєстру. Але зобов'язання за кредитними договорами вносяться до загального реєстру боржників, тільки після відкриття виконавчого провадження поданому кредитному зобов'язанню.

юридичний ресурс Протокол

адвокат Васильєв Павло

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Спосіб, який подарує море зеленої цибулі у будь-яку пору року

Метод простий і невігядливий. Ідеальний спосіб, який подарує море зеленої цибулі в будь-яку пору року. Метод простий і невігядливий. Виростити свіжу зелень для салатів зможе навіть недосвідчена господиня, інформує Ukr.Media. Не потрібно возитися з ґрунтом, організовувати освітлення, полоти грядки, вносити добрива та багато іншого, що зазвичай роблять при вирощуванні цибулі на городі. Для цього знадобиться тільки цибуля, тирса, вода та поліетиленові пакети. Висипаємо тирсу в пакети, замочуємо в гарячій воді на кілька годин, щоб вона добре просочилася. Зрізаємо верхню частину у цибулин,

замочуємо їх у марганцівці і кладемо їх у тирсу так, щоб вони щільно прилягали одна до одної. Щільна посадка змушує цибулю витратити силу на вигонку зелені. Раз на три дні поливаємо цибулю і через 3-4 тижні ми отримаємо багатий урожай зелені для салатів. До речі, для цього способу вирощування підійде і доросла цибуля. Чим більше на цибулині буде точок зростання, тим більше зелені вона дасть. Зелень, вирощена в тирсі, виходить пишною з відмінними смаковими якостями. Тирсу можна використовувати тільки один раз, після збирання врожаю її викидають.

Холодець википів: як виправити ситуацію

2

Як справитися з проблемою.

Приготування холодцю — це нескладний процес, але він вимагає концентрації і дотримання технології, інформує Ukr.Media.

Деякі господині припускаються помилок, через що їх холодець починає википати. Чому це відбувається і як боротися з проблемою слід розібратися детальніше.

Через що холодець википає

У процесі приготування холодцю не всі господині стежать за водою, яка знаходиться в каструлі. Зазвичай, багато хто ставить ємність на вогонь і упускають момент, коли потрібно додати воду.

Буває і зворотна ситуація, коли спочатку не додається потрібна кількість води.

Як виправити ситуацію

Є два основних способи:

1) Додати ще води. Але, тут важливо розуміти, що воду слід додавати акуратно в невеликій кількості. Додаючи холодну воду «з запасом», є ймовірність, що холодець не загусне.

2) Якщо вода википіла повністю, найкраще переварити холодець. Намагаючись його врятувати, доведеться витратити чимало часу, а результат не завжди порадить.

Додаючи нову воду, слід подбати про желатин.

Чи вірите ви у прикмети? Напевно, одиниці негативно захитають головою. Але у житті майже кожної людини траплялася якась історія про те, як вона зіштовхнулася з незрозумілим взаємозв'язком двох подій, які, здавалося б, абсолютно не пов'язані між собою. Любителі ж усього містичного готові на кожному кроці бачити знаки долі, навіть у звичайних речах, інформує Ukr.Media.

Ціла серія прикмет і забобонів пов'язана зі звичайною кімнатною квіткою — декабристом. Про цю рослину ходять найрізноманітніші чутки, її називають «передвісником смерті», «чоловікогноном», її наділяють найрізноманітнішими містичними властивостями. Зараз ми спробуємо розібратися у всіх цих прикметах і їх достовірності.

Забобони, які пов'язані з зигокактусом
Забобон — те, що являє собою віру, засновану на сприйнятті сил, які не можна пояснити законами природи. За канонами православія, будь-яке марновірство — це гріх. Та й психологія вважає, що людині не варто вірити у забобони, особливо у погані, оскільки на підсвідомому рівні вона програмує себе на певний стиль поведінки, який обов'язково призведе до нещастя.

З декабристом пов'язаний ряд забобонів: Цю квітку називають «чоловікогноном»: вважається, що дівчина, яка має вдома різдвяник, залишиться старою дівою, а якщо й вийде заміж, то щасливою не буде.

У разі серйозної хвороби когось із домашніх необхідно дуже ретельно доглядати за декабристом, оскільки наші пращури вважали, що рослина здатна допомогти хворому одужати.

За зовнішнім виглядом зигокактуса можна визначити атмосферу, що панує у родині. Наприклад, якщо рослина яскраво-зеленого кольору, міцна, пишна, то у будинку панує гармонія, і, навпаки, слабка квітка, що постійно в'яне, сигналізує про те, що у родині є часті скандали, а домочадці не задоволені один одним.

За присутності декабриста, згідно з повір'ями, взагалі не можна казати погані слова

і лягати, інакше він може загинути.

Ще один сигнал, що полягає у погіршенні стану квітки (безпричинне пожовтіння листя, в'янення квіток), може говорити про те, що у будинок може ходити людина, яка заздрить і бажає родині зла. Господарям залишається лише поспостерігати, після чийого візиту квітці «стає зле».

Народні прикмети

Прикмета — зв'язок двох явищ, одне з яких сприймається як знак, інше — як тлумачення того, що відбувається. З декабристом пов'язано безліч як позитивних, так і негативних прикмет. Нижче представлені деякі з них.

Позитивні

Якщо квітка почала квітнення своєчасно, то у родині панує гармонія і взаєморозуміння, які будуть у будинку і надалі.

Якщо рослина завітла на Новий рік або у січні, то на мешканців будинку наступного року очікують удача, везіння, благополуччя, непередбачений прибуток.

Якщо декабрист завітнув завчасно, то для родини, де є незаміжні дівчата, це може означати, що потрібно починати готуватися до весілля, на яке слід чекати наступного року. Для творчих особистостей це квітнення вказує на те, що попереду є цікавий творчий проект, який принесе грошовий прибуток. А родині молодят слід чекати на появу дитини. Якщо рослина завітла у жовтні, то квітка пророкує отримання прибутку або спадщини.

Якщо рослина завітла у листопаді, то на мешканців будинку чекає приємне і вигідне знайомство.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій. Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали. Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі. Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці. Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове. Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.

Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»

Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.

ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»

Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, пр-кт Пушкіна 11-А
098-183-00-18, 050-968-64-84

e-mail: farmer.gazeta@gmail.com

https://gazeta-fp.com.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

Друк - ТОВ «Типографія 24», м. Херсон,

вул. Мостова, 19А, тел. (0552) 46-90-85

Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.

Зам. №5 Тираж 10385.

КВАСОЛЯ

Вирощування як домашній бізнес

Останнім часом бізнес на квасолі перестав бути прерогативою дачників і сільських городників. Вирощування квасолі в промислових масштабах зацікавило і більшість українських агрохолдингів. Тому сьогодні розглянемо вирощування квасолі як бізнес, технологію вирощування, ходові сорти, ринки збуту продукції і проведемо розрахунки вкладень і прибутку в цей перспективний бізнес.

Відчутні плюси:

Високий попит на квасолю, як на роздрібному, так і на оптовому ринку.

Проста технологія вирощування.

Тривалий термін зберігання врожаю – до 5-ти років.

Сезонна зайнятість 5-6 місяців в році.

Потенційні ризики:

Необхідність дотримуватися сівозміни і міняти посівні площі щороку.

Непередбачуваність погодних умов.

Невчасно зібраний урожай при пересушуванні може обсіпатися, що призведе до втрати частини заробітку.

З огляду на той факт, що квасолю без проблем можна вирощувати в домашніх умовах у себе на городі без теплиці і іншого, то бізнес на квасолі точно заслуговує на увагу жителів сільської місцевості, як один з варіантів додаткового заробітку грошей.

Технологія вирощування квасолі

Технологія вирощування квасолі досить нескладна, а посіви не потребують специфічного догляду та постійної обробки. Головне, що потрібно знати при посадці насіння, так це те, що квасоля — теплолюбна рослина і боїться ґрунтових приморозків, сіяти її варто, коли встановиться теплий температурний режим.

Починати підготовку плантацій слід вже з осені, продовжуючи удобрявати ґрунт і навесні безпосередньо перед посадкою. Теплолюбні бобові культури слід садити при температурі не нижче 14°C.

Для удобрення квасолі потрібно по 60 кг/га д. р. азоту й фосфору та 40 кг/га д. р. калію. Відтак удобрення можна обмежити внесенням 150 кг/га діаміфоски та інокуляцією навесні.

Насіння перед сівбою радять обробляти інсектицидом, фунгіцидом та інокулянтном. Посівна норма становить 130 кг/га або 400–500 тис. шт./га. За такої густоти рослина формує до 20 бобів. Якщо ж квасолю сіяти рідше, то кількість бобів може зростати до 40–50.

Дуже важливу роль у формуванні швидких і рівномірних сходів відіграє точність дотримання глибини висіву. Оптимальна глибина — 3–4 см. Якщо вологи в ґрунті бракує, фахівці радять збільшувати глибину висіву до 5 см. Вони зауважують, що квасоля проросте навіть з глибини 10 см, але тоді сходи будуть нерівномірними, а схожість знизиться. Сіяти квасолю, за словами фахівців, можна будь-якою сівалкою, навіть СЗ.

Фахівці зазначають, що специфічних заходів по догляду не потрібно, необхідно лише дотримуватися загальних правил – своєчасний полив, розпушування, добриво ґрунту. Дозрівають посіви протягом двох місяців. Головне на цьому етапі – не дати культурі перезріти, адже тоді вона втратить більшу частину своїх корисних властивостей.

Бізнес на квасолі: перелік найпопулярніших сортів Ліма (Лімська). Існують кучеряві підвиди довжиною 2 – 15 метри, а також кущові висотою 25–60 см. Насіння можуть мати форму: у вигляді сфери, місяцеподібне. Боби можуть бути білого, червоного, оранжевого, чорного кольору, з білими плямами і смужками. За рахунок вершкового смаку цей різновид квасолі часто називають масляною.

Масляний король. Це спаржева квасоля. Ранньостиглий, термін дозрівання близько 50 днів. Кущовий сорт спаржевої квасолі, рослина компактна, висотою не більше 40 см. Урожай у вигляді бобів світло-жовтого забарвлення, які виростають довжиною до 25 см. Смак схожий на смак молодих пагонів спаржі.

Зелена квасоля Маш. Відноситься до роду Вігна. Термін дозрівання сорту: 100-120 днів. Маш виростає до 1,5 м. Рекомендується підв'язка до опори. Боби зеленого кольору.

Лобіо. Культура з м'ясистим білими і великими бобами. Вирощують на шпалері висотою до 2-х метрів. Боби зеленого або фіолетового кольору.

Пінто. Білі боби з яскравими червоними плямами і високим вмістом заліза. Термін дозрівання до 90 днів. Розміри куща складають 60-80 см. Урожайність середня – до 2 кг з 1 кв. м.

Неві. Висота куща до 50 см. Пізньостиглий сорт, терміни її дозрівання становлять 85-100 днів. Урожайність до 2 кг на 1 кв. м.

Чалі. Великі плоди квасолі білого кольору. Висота куща до 60 см розлогою форми.

Білозерка. Середньостиглий сорт, термін дозрівання 60 – 70 днів. Висота куща до 50 см.

Мавританка. Термін вегетації 60 днів. Урожайність до 1,5 кг з 1 кв.м. Чорна квасоля.

Журавушка. Американська спаржева квасоля. Розміри кущів 50 на 40 см. З однієї сотки можна зібрати до 250 кг врожаю. Цукровий сорт.

Є багато інших сортів: Рубін, Ластівка, Грибовська, Шоколадниця, Анфіса. Вибір сорту варто здійснювати виходячи з кліматичних умов, в яких ви плануєте її вирощувати, а також смакових і складових характеристик. Важливу роль для бізнесу на квасолі відіграє її товарний вигляд.

Збір урожаю квасолі в цифрах
Середня врожайність квасолі по Україні становить 2,2–2,5 т/га, а найбільш передові господарства збирають 3 і навіть 3,5 т/га. Термін дозрівання врожаю 70-90 днів.

. При цьому з 1 квадратного метра ділянки можна зібрати близько 1 кг бобової культури. До того ж, квасоля дає урожай двічі на рік.

У разі промислового підходу до бізнесу квасолю збирають комбайном. Якщо ви вирощуєте її в домашніх умовах, то урожай збирають вручну у фазі підсихання 50-60% бобів на рослинах, коли опадає основна маса листя.

Бізнес на квасолі і потенційні ринки збуту
Збут продукції грає важливу роль, особливо якщо ви вирощуєте стручкову (спаржеву) квасолю, яку потрібно додатково переробляти, або ж недовго зберігати, щоб вона зберігала свої смакові характеристики і товарний вигляд. Звичайні ж боби можна зберігати довго.

Як правило, підприємець зацікавлений швидко

продати товар, щоб він не лежав у нього на складі, оскільки для зберігання потрібні спеціальні умови в приміщенні.

Варіанти збуту квасолі для фермера:

Оптові скупники.

Виробництва з переробки квасолі, наприклад консервні заводи.

Роздрібні продажі через інтернет і на міських ринках. Співпраця з продуктовими магазинами і овочевими ринками й базами.

Поступово ви зможете налагодити стабільний канал продажу і люди будуть безпосередньо звертатися за покупкою вашої продукції.

Витрати на запуск бізнесу на квасолі
Бізнес з виробництва квасолі є досить низьковитратним. Основні статті витрат – це посадковий матеріал, догляд за посівами, оренда землі, оплата праці найманих працівників, транспортні та інші реалізаційні витрати.

Найменш ризикованим бізнес на квасолі є для тих, хто проживає в сільській місцевості та має власну ділянку. Це дозволить скоротити витрати на оренду землі, а значить і знизить собівартість товару.

Початкові вкладення:

Купівля насіння – 8000 грн.

Добрива – 5000-6000 грн.

Городній інвентар та інструменти – 7000 грн.

Мотоблок для обробки городу – від 20 000 грн..

Щорічні вкладення:

Добрива – 5000 грн.

Транспортні витрати – 5000 грн.

Консультації агронома, література – 2000 грн.

Разом початкові витрати складуть близько 45-50 000 гривень. Щороку доведеться вкладати близько 12000 гривень. Насіння при цьому не враховуються, оскільки ви будете використовувати посадковий матеріал зі свого врожаю.

Рентабельність бізнесу: 30%-40%.

Скільки можна заробити на вирощуванні квасолі
Оптова ціна квасолі: 16-17 гривень за 1 кг продукції. Роздрібна ціна: 20-40 гривень за 1 кг продукції.

Урожайність квасолі досягає 80-150 кілограм за сотки. З огляду на площу городу в 25 сотих, можна прикинути урожай в 1500-3000 кг. В Україні оптова ціна не опускалася нижче \$500 за тонну: в середньому становила \$550–600, а були роки, коли піднімалася до \$650.

Продавши квасоля на опт, вам вдасться заробити: 25000-50000 гривень з 25 сотих. Візьмемо середнє значення 40 000 гривень і віднімемо витрати, отримаємо близько 28 000 гривень чистими.

А якщо збирати врожай двічі на рік, що в Україні цілком можливо, то відповідно — вдвічі більше. Та й площа під посадку відведена невелика. Такі високі доходи цілком можуть покрити витрати на вирощування і принести чималий прибуток.

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
пр-кт Пушкіна 11-А, оф.66

Дзвоніть:
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.